

**ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПС)**

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: post@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від _____ 20 ____ р. № _____

На № _____ від _____ 20 ____ р.

Фізичній особі – підприємцю
Роману Задорожньому
(РНОКПП 2810403137)

а/с 522,
м. Чернівці, 58001

ceo@vg.ua

Індивідуальна податкова консультація

Державна податкова служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), розглянула Ваше звернення від 30.01.2023 № 1/0123 (вх. ДПС № 3201/6 від 03.02.2023) щодо практичного застосування норм податкового законодавства, та в межах компетенції повідомляє.

Платник податку у зверненні повідомив, що перебуває на спрощеній системі оподаткування єдиного податку другої групи та має у власності земельну ділянку віднесену до сільськогосподарських угідь. Земельна ділянка, оформлена на фізичну особу (громадянина) без зазначення у правовстановлюючих документах його організаційно правової форми – «фізична особа – підприємець».

У зв'язку з цим, платник податку просить надати йому індивідуальну податкову консультацію з питань:

1. Якщо підприємець у встановленому законом порядку здає дану земельну ділянку в оренду, чи потрібно подавати додаток № 2 до декларації платника єдиного податку чи додаток мінімального податкового зобов'язання до декларації про майновий стан та доходи в залежності від системи оподаткування на якій перебуває фізична особа – підприємець?

2. Якщо земельна ділянка не обробляється і на ній не здійснюється виробництво та реалізація власної сільськогосподарської продукції, чи потрібно подавати вищеперераховані додатки та сплачувати мінімальне податкове зобов'язання?

3. Якщо на земельній ділянці здійснюється виробництво сільськогосподарської продукції для власного використання без реалізації іншим

К
Державна податкова служба України
1005/ІПК/99-00-24-03-03-06 від 26.04.2023

суб'єктам, чи потрібно подавати вищеперераховані додатки та сплачувати мінімальне податкове зобов'язання?

Відповідно до п.п. 14.1.114² п. 14.1 ст. 14 ПКУ мінімальне податкове зобов'язання – це мінімальна величина податкового зобов'язання із сплати податків, зборів, платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, пов'язаних з виробництвом та реалізацією власної сільськогосподарської продукції, та/або з власністю, та/або користуванням (орендою, суборендою, емфітевзисом, постійним користуванням) земельними ділянками, віднесеними до сільськогосподарських угідь, розрахована відповідно до ПКУ. Сума мінімальних податкових зобов'язань, визначених щодо кожної із земельних ділянок, право користування якими належить, зокрема, одній фізичній особі, у тому числі фізичній особі – підприємцю, є загальним мінімальним податковим зобов'язанням.

Особливості визначення загального мінімального податкового зобов'язання платників єдиного податку встановлено ст. 297¹ ПКУ.

Відповідно до п. 297¹.1 ст. 297¹ ПКУ платники єдиного податку – власники, орендарі, користувачі на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) земельних ділянок, віднесених до сільськогосподарських угідь, а також голови сімейних фермерських господарств, у тому числі щодо земельних ділянок, що належать членам такого сімейного фермерського господарства та використовуються таким сімейним фермерським господарством, зобов'язані подавати додаток з розрахунком загального мінімального податкового зобов'язання у складі податкової декларації за податковий (звітний) рік.

У такому додатку, зокрема, зазначаються:

кадастрові номери земельних ділянок, які використовуються такими платниками для здійснення підприємницької діяльності, та для яких визначається мінімальне податкове зобов'язання, їх нормативна грошова оцінка та площа таких земельних ділянок;

сума загального мінімального податкового зобов'язання, сума мінімального податкового зобов'язання щодо кожної земельної ділянки;

загальна сума сплачених платником єдиного податку податків, зборів, платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, пов'язаних з виробництвом та реалізацією власної сільськогосподарської продукції та/або з власністю та/або користуванням (орендою, суборендою, емфітевзисом, постійним користуванням) земельними ділянками, віднесеними до сільськогосподарських угідь, та визначених відповідно до пунктів 297¹.2, 297¹.3, 297¹.4 або 297¹.5 ст. 297¹ ПКУ витрат на оренду земельних ділянок (далі – загальна сума сплачених податків, зборів, платежів та витрат на оренду земельних ділянок) протягом податкового (звітного) року;

різниця між сумою загального мінімального податкового зобов'язання та загальною сумою сплачених податків, зборів, платежів та витрат на оренду земельних ділянок.

Згідно з п. 297¹.2 ст. 297¹ ПКУ для фізичної особи – платника єдиного податку другої групи різниця між сумою загального мінімального податкового зобов'язання та загальною сумою сплачених податків, зборів, платежів та витрат

на оренду земельних ділянок обчислюється шляхом віднімання від загального мінімального податкового зобов'язання загальної суми сплачених протягом податкового (звітного) року податків, зборів, платежів та витрат на оренду земельних ділянок.

Крім того, відповідно до п. 177.14 ст. 177 ПКУ зареєстровані підприємцями фізичні особи – власники, орендарі, користувачі на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) земельних ділянок, віднесених до сільськогосподарських угідь, які здійснюють виробництво власної сільськогосподарської продукції, а також голови сімейних фермерських господарств, у тому числі щодо земельних ділянок, що належать членам такого сімейного фермерського господарства та використовуються таким сімейним фермерським господарством, зобов'язані подавати у складі річної податкової декларації додаток з розрахунком загального мінімального податкового зобов'язання.

У такому додатку, зокрема, зазначаються:

кадастрові номери земельних ділянок, які використовуються таким підприємцем для здійснення підприємницької діяльності та для яких визначається мінімальне податкове зобов'язання, їх нормативна грошова оцінка та площа;

сума загального мінімального податкового зобов'язання, сума мінімального податкового зобов'язання щодо кожної земельної ділянки окремо;

загальна сума сплачених платником податку податків, зборів, платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, пов'язаних з виробництвом та реалізацією власної сільськогосподарської продукції та/або з власністю та/або користуванням (орендою, суборендою, емфітевзисом, постійним користуванням) земельними ділянками, віднесеними до сільськогосподарських угідь, та визначених відповідно до п. 177.15 ст. 177 ПКУ витрат на оренду земельних ділянок (далі – загальна сума сплачених податків, зборів, платежів та витрат на оренду земельних ділянок) протягом податкового (звітного) року;

різниця між сумою загального мінімального податкового зобов'язання та загальною сумою сплачених податків, зборів, платежів та витрат на оренду земельних ділянок.

Таким чином, додаток з розрахунком загального мінімального податкового зобов'язання до річної податкової декларації про майновий стан і доходи або до податкової декларації платника єдиного податку – фізичної особи – підприємця подається у разі використання земельних ділянок, які віднесені до сільськогосподарських угідь та знаходяться у власності такого підприємця для здійснення підприємницької діяльності.

Разом з тим, якщо зазначені земельні ділянки не використовуються фізичною особою – підприємцем у своїй господарській діяльності або використовуються для вирощування сільськогосподарської продукції для власного споживання, то відповідно до п.п. 162.1.1¹ п. 162.1 ст. 162 ПКУ такі фізичні особи є платниками у частині мінімального податкового зобов'язання.

Особливості визначення загального мінімального податкового зобов'язання платників податку – власників, орендарів, користувачів на інших умовах (в тому

числі на умовах емфітевзису) земельних ділянок, віднесених до сільськогосподарських угідь встановлено п. 170.14 ст. 170 ПКУ.

Згідно з п.п. 170.14.1 п. 170.14 ст. 170 ПКУ для платників податку – власників, орендарів, користувачів на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) земельних ділянок, віднесених до сільськогосподарських угідь, не переданих такими особами в оренду (суборенду), емфітевзис або інше користування на підставі договорів, укладених та зареєстрованих відповідно до законодавства, загальне мінімальне податкове зобов'язання визначається контролюючим органом.

При цьому відповідно до п.п. 170.14.3 п. 170.14 ст. 170 ПКУ визначення загального мінімального податкового зобов'язання фізичним особам здійснюється контролюючими органами за податковою адресою таких осіб.

Мінімальне податкове зобов'язання обчислюється контролюючим органом на підставі даних Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, Державного земельного кадастру та/або на підставі оригіналів чи належним чином засвідчених копій відповідних документів платника податків, зокрема документів, що підтверджують право власності/користування.

При обчисленні мінімального податкового зобов'язання нормативна грошова оцінка земельних ділянок застосовується контролюючими органами з урахуванням вимог, встановлених п. 271.2 ст. 271 ПКУ.

Крім того, відповідно до п.п. 170.14.6 п. 170.14 ст. 170 ПКУ у разі згоди платника податку з визначеним контролюючим органом загальним мінімальним податковим зобов'язанням та/або розрахованою сумою річного податкового зобов'язання з податку на доходи фізичних осіб такий платник податку зобов'язаний сплатити зазначену у відповідному податковому повідомленні-рішенні суму податку протягом 60 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення.

У разі незгоди платника податку з визначеним контролюючим органом загальним мінімальним податковим зобов'язанням та/або розрахованою у відповідному податковому повідомленні-рішенні сумою річного податкового зобов'язання з податку на доходи фізичних осіб такий платник податку має право у порядку, встановленому ст. 42 ПКУ, протягом 30 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення звернутися до контролюючого органу для проведення звірки даних, використаних для розрахунку суми податку на доходи фізичних осіб, з наданням підтвердних документів, зокрема щодо:

земельних ділянок, що знаходяться у платника податку у власності та/або постійному користуванні або в оренді (суборенді, емфітевзисі), їх нормативної грошової оцінки та площі;

суми доходу, отриманого від реалізації власної сільськогосподарської продукції;

суми сплачених податків, зборів, платежів.

У разі подання платником податку до контролюючого органу правовстановлюючих документів на земельні ділянки або договорів про передачу в оренду, емфітевзис або інше користування земельних ділянок, укладених та зареєстрованих відповідно до законодавства, відомості про які відсутні у базах

даних інформаційних систем центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, обчислення мінімального податкового зобов'язання здійснюється на підставі поданих платником податку відомостей до отримання контролюючим органом інформації від відповідних органів про власність/користування або перехід права власності/користування на такі земельні ділянки.

Таким чином, у разі якщо фізична особа є власником земельних ділянок, які віднесені до сільськогосподарських угідь, та не передані такою особою в оренду (суборенду), емфітевзис або інше користування на підставі договорів, укладених та зареєстрованих відповідно до законодавства, то у розумінні ПКУ фізична особа є платником мінімального податкового зобов'язання, яке нараховується їй контролюючим органом за місцем її податкової адреси.

Водночас, якщо зазначені земельні ділянки передані у оренду суб'єктам господарювання на підставі договору оренди, який укладений та зареєстрований відповідно до законодавства, то обов'язок щодо сплати мінімального податкового зобов'язання виникає у такого орендаря.

Зауважуємо, що відповідно до п. 52⁸ підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ тимчасово, на період по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), зупиняється перебіг строків, встановлених, зокрема, статтями 52 і 53 ПКУ щодо надання контролюючими органами індивідуальних податкових консультацій в письмовій формі.

Крім того, тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного стану на території України, введенного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, справляння податків і зборів здійснюється з урахуванням особливостей, визначених у п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ.

Так, згідно з п.п. 69.9 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ для платників податків та контролюючих органів зупиняється перебіг строків, визначених податковим законодавством та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролючі органи, крім випадків, передбачених зазначеним підпунктом ПКУ.

Згідно з п. 52.2 ст. 52 ПКУ індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.

Директор Департаменту
оподаткування фізичних осіб

Тетяна МІГАС

Любов Деркач 272 44 02

Дана індивідуальна податкова консультація діє до зміни/втрати чинності норм законодавства, щодо яких надано індивідуальну податкову консультацію.